

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/320/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

26/2017. (II. 16.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. szeptember 1-jén előterjesztett **panaszát** a 2017. február 16-án – dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. szeptember 1-jén, a Testület elektronikus formanyomtatványán terjesztette elő panaszát egy 2016. augusztus 26-án foganatosított közlekedésrendészeti intézkedéssel szemben, amelyet 2016. szeptember 5-én aláírásával is megerősített.

I.

Beadványában a panaszos előadta, hogy a fenti napon 9 óra 20 perc körül a Budapesti Rendőr-főkapitányság rendőrei intézkedés alá vonták.

A panaszos a *** forgalmi rendszámú, F. 1.3. típusú, „Üzemzavar elhárítás” jelzésű és sárga figyelmeztető forgólámpával felszerelt, azt működtető kis tehergépkocsival haladt a Budapest, N. utcában az A. út felől az Ó. utcai kereszteződés felé. A kihelyezett tábla szerint mindkét irányból minden járművel behajtani tilos (kivéve BKK és taxi). A panaszos azzal a céllal és feladattal hajtott be, hogy a N. utcai díszburkolatban található optikai kábelek közmű aknák fedőlappjainak épségét és állapotát ellenőrizze.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A munkavégzés alatt a panaszost intézkedés alá vonta az *** forgalmi rendszámú, O. típusú gépkocsival szolgálatot ellátó P. B. r. törzsőrmester és M. A. r. őrmester. Az intézkedést P. B. r. törzsőrmester –közlése szerint– azért kezdeményezte, mert a panaszos a KRESZ 13. §-át megszegte. A panaszos elmondta, hogy álláspontja szerint figyelmeztető jelzést használó, közfeladatot ellátó gépkocsival behajthat a területre, azonban erre annyit közölt a r. törzsőrmester, hogy „őt ez nem érdekli és közigazgatási bírságként 30 000.- Ft bírságra és 4 büntető pontra bünteti.” Ekkor átadta a *** Kkt. ügyszámú tájékoztatót.

A panaszos kifogásolja, hogy a büntetés kiszabásakor szóban nem tájékoztatta őt P. B. r. törzsőrmester arról, hogy amennyiben aláírja a büntetést, akkor elismeri a szabálysértést, az jogerőssé válik és ezután nincs helye fellebbezésnek. Agresszív hangnemben, ellentmondást nem tűrő modorban és megfélemlítésre alkalmas módon íratta alá a büntetésről szóló nyilatkozatot.

Az esetet követően a pontos tényállás érdekében állásfoglalást szeretett volna kérni a BRFK Központi Ügyeletén, ahol tájékoztatták, hogy mivel aláírta a nyilatkozatot, ezzel elismerte a felelősségét, nincs mit tenni, jobban jár, ha befizeti a büntetést.

Beadványában a panaszos leszögezi, hogy a bírságot befizeti, annak ellenére, hogy azt is és a büntető pontokat is teljes mértékben jogtalanak tartja, a szabálysértés tényét nem ismeri el. A panaszos hivatkozik a KRESZ 50.§ (1) bekezdés a) és aa) pontjaira, amely lehetővé teszi az ilyen behajtást, éppen ezért továbbra sem érti, hogy miért büntették meg.

Összességében a panaszos kifogásolja az eljárás jogszerűségét, különösen azért, mivel nem állt mögötte tájékoztatás. A panaszos kérte, hogy a Testület az ügyében tegye meg a megfelelő intézkedéseket, megelőzve a további jogtalan rendőri intézkedéseket.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Az intézkedés napján a panaszos részére átadott *** Kkt. ügyszámú tájékoztató a következőket rögzíti.

A tájékoztató 2 példányban készült, a másolati példány az ügyfélé.

A panaszos adatai és intézkedés helyszín megjelölése mellett az szerepel, hogy a panaszos a 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) behajtási tilalomra vonatkozó, a 13. § (1) bekezdés g), g/1.), i), i/1.) pontjába, 14. § (1) bekezdés n), z) pontjába, a korlátozott övezetre (zóna) vonatkozó, a 14. § (1) bekezdés z/2.) pontjába, a kötelező haladási irányra vonatkozó, a 13. § (1) bekezdés a), a/1.), b), c) pontjába, 14. § (1) bekezdés a), b), c) pontjában foglalt rendelkezést nem tartotta meg közlekedése során.

A jogsértés a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdés k) pontjába ütközik.

A fenti rendelkezés megsértése miatt 30 000 Ft, azaz harmincezer forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezik.

A tényállást megalapozza a jogsértést észlelő P. B. r. törzsőrmester és M. A. r. őrmester, valamint a bizonyítékot rögzítő technikai eszköz megnevezése.

A közigazgatósági hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 29. § (5) bekezdés alapján értesítik a panaszost, hogy hivatalból eljárás indult a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Kkt.) 20. §. (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés elkövetése miatt, a 2016. augusztus 26. napján 9 óra 20 és 9 óra 30 perc közötti időben a Budapest, *. kerület, N. utca (A. út kereszteződésében) végrehajtott ellenőrzés alapján. A KRESZ-ben foglalt előírása megsértése miatt az ügyfelet a fenti összegű közigazgatási bírság megfizetésére kötelezik.

A közúti közlekedési előéleti pontrendszeréről szóló 2000. évi CXXVIII. törvény és az annak végrehajtására kiadott 236/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján tájékoztatják, hogy az elkövetett jogsértéshez rendelt közlekedési előéleti pont kerül kiszabásra. A 11/F számú mellékletben szereplő 21 kódszámú a Kkt. 20. § (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés elkövetése miatt jogsértésért 4 előéleti pont rendelt.

A fent közölt közigazgatási bírságot - ha ennek feltételei rendelkezésre állnak - bankkártyával a helyszínen meg lehet fizetni, ellenkező esetben 30 napon belül, a mellékelt *** azonosító számú készpénzáttutalási-megbízáson a megyei Rendőr-főkapitányság Magyar Államkincstárnál vezetett, 100230020145143000000000 számú számlára történő befizetéssel kell teljesíteni. Áttutalás esetén a közlemény rovatban a befizető nevét, az ügyiratszámot és a „Kkt.20” megnevezést fel kell tüntetni.

A tájékoztatás tartalmazza, hogy amennyiben a közigazgatási bírságot a nyitva álló határidőn belül nem fizetik meg, akkor adók módjára történő végrehajtás szabályai szerint érvényesítik, illetve amennyiben a bírság összegét az erre nyitva álló határidőn belül nem fizetik meg, és ezt a közúti ellenőrzést folytató hatóság észleli, úgy az érintett jármű visszatartását rendelheti el.

Az ügyfél a jogsértés elkövetését elismerte, a közigazgatási bírság kiszabását tudomásul vette, így a közigazgatási bírság jogerőre emelkedett, ellene fellebbezésnek nincs helye, azonban annak bírósági felülvizsgálatát a bírságot kiszabó hatóságnál benyújtott keresetben 30 napon belül, jogszabálysértésre hivatkozással a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól kérheti. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, azonban a felek kérelmére tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérheti, melynek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

A dokumentum a jogszabályi tájékoztatást követően az ügyféli nyilatkozattal folytatódik, ami így szól.

„A fenti számú, a közigazgatási bírság kiszabásáról szóló tájékoztató 1 példányát és a bírság befizetésére szolgáló *** azonosító számú készpénzáttutalási-megbízást átvettem. Tudomásul veszem, hogy mivel a jogsértés tényét nem vitattam, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye.

A szabályszegés elkövetését elismerem, a közigazgatási bírság kiszabását tudomásul vettem, a tájékoztatást megkaptam; a fenti számú, a közigazgatási bírság kiszabásáról szóló tájékoztató 1 példányát és a bírság befizetésére szolgáló *** azonosítójú készpénzáttutalási-megbízást átvettem.

Tudomásul veszem, hogy mivel a jogsértés tényét nem vitattam, így a közigazgatási bírság jogerőre emelkedett. A döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, azonban annak bírósági felülvizsgálatát a bírságot kiszabó hatóságnál benyújtott keresetben 30 napon belül, jogszabálysértésre való hivatkozással a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól kérhetem. Tudomásul veszem, hogy 30 napon belül meg nem fizetett bírság - a törvényes feltételek megléte esetén - adók módjára behajtható.”

A nyilatkozat az ügyfél (intézkedés alá vont) aláírásával zárul. Az eredeti példányon a panaszos kézjegye szerepel.

2) M. A. r. őrmester 2016. november 9-én kelt jelentése az alábbiakról adott számot.

A jelentést író 2016. augusztus 26-án * kerületi megerősítő szolgálatot látott el P. B. r. törzsőrmesterrel az *** forgalmi rendszámú szolgálati gépkocsival.

9 óra 20 perckor észlelték, hogy a Budapest, N. utcában az A. út felől a *** forgalmi rendszámú, figyelmeztető jelzéssel felszerelt, de azt nem üzemeltető gépkocsi halad az Ó. utca irányába, miközben a kihelyezett tábla szerint mindkét irányból behajtani tilos (kivéve BKK és taxi).

A járművet és annak vezetőjét (a panaszost) intézkedés alá vonták. Napszaknak megfelelő köszönést követően közölték vele nevük jelvéyszámunk, szolgálati helyük, és tájékoztatták róla, hogy szabályszegést követett el azzal, hogy behajtott az út mindkét irányból behajtani tilos tábla hatálya alá eső szakaszára.

A panaszost felszólították személyes és menet okmányainak átadására, melynek eleget is tett. A járművet és annak vezetőjét, Wap prio rendszeren keresztül ellenőrizték, és megállapítást nyert, hogy nem állnak körözés, kitiltás, eltiltás hatály alatt.

A panaszost tájékoztatták róla, hogy amennyiben elismeri a szabályszegést, akkor annak a büntetési tétele 30.000 forint, és 4 büntető pont, továbbá hogy a bírság kiszabásáról készült tájékoztató aláírásával igazolja, hogy a szabályszegést elismerte, a bírság megfizetését vállalja. Továbbá felhívtuk a figyelmét, hogy ebben az esetben az intézkedéssel kapcsolatban jogorvoslati lehetősége nincs.

Ezt a panaszos megértette, és ennek tudatában aláírta a tájékoztatót közigazgatási bírság kiszabásáról. Az okmányok átadását követően a panaszost a járőrvezető tájékoztatta róla, hogy az intézkedéssel kapcsolatban panasszal élhet a Független Rendőrségi Panasztestületnél, vagy a kerületi rendőrkapitányságon, majd közölte, hogy az intézkedést befejezték és elkészöntek.

3) P. B. r. törzsőrmester 2016. november 14-én kelt kiegészítő jelentése az alábbiakat rögzítette.

2016. augusztus 26-án 7 óra 30 perctől 16 óra 30 percig * kerületi közlekedési megerősítő szolgálatot látott el M. A. r. őrmesterrel.

9 óra 20 perc körüli időben a Budapest, N. utcában intézkedés alá vonta a panaszost (***) cím alatti lakost), aki a *** forgalmi rendszámú személygépkocsival közlekedett a P. utca irányába. Az N. az A. út kereszteződésénél hajtott be, a "Mindkét irányból behajtani tilos" jelzőtábla hatálya alá eső útszakaszra, ahol megállás nélkül végigment.

Ezután a r. törzsőrmester megállította, majd intézkedés alá vonta, az intézkedést a hatályban levő Rtv.-nek megfelelően, kulturált és rendőrhöz méltó módon a napszak szerinti köszönéssel, nevének, szolgálati helyének és jelvéyszámának közlésével kezdte meg, majd közölte a megállítást okát, mely az elkövetett szabályszegés miatt történt.

Fenti személy elmondta neki, hogy elismeri, hogy a "Mindkét irányból behajtani tilos" (kivéve BM, taxi és BKK) jelzőtáblával jelzett útszakaszra a járművével bement, illetve az útszakaszon áthaladt. A szabályszegést azzal indokolta, hogy munkavégzésének helyére tart, ahova az N. utcán keresztül tud eljutni és tudomása szerint, mivel gépjárműve rendelkezik sárga színű figyelmeztető jelzést adó lámpával, ezt használva az említett útszakaszra bemehet.

A jelentést író emlékezete szerint a panaszos az általa említett, a gépjármű figyelmeztető jelzéseit nem működtette, illetve munkavégzésének helye nem a "Mindkét irány hói behajtani

tilos" jelzőtáblával ellátott útszakaszon volt, ezáltal nem volt elkerülhetetlen és szükségszerű számára ott áthaladni.

Ezért ekkor közölte a panaszossal, hogy szabályszegést követett el, majd a megfelelő tájékoztatást megadva elmondta, hogy ennek szankciója fix 30.000 Ft összegű közigazgatási bírság, 4 db büntetőponttal. Továbbá tájékoztatta arról is, hogy amennyiben a szabályszegés elkövetésének tényét elismeri és az általuk kiadott tájékoztatót aláírja, abban az esetben további jogorvoslatnak helye nincs. Ezt követően a panaszos ismét elmondta, hogy a szabályszegés elkövetését elismeri, így részére egy közigazgatási bírságról szóló tájékoztató került kitöltésre, melyet a helyszínen aláírt. Átadásra került részére a tájékoztató nyomtatvány egy példánya és egy postai befizető szelvény a bírság összegével. Nevezett személy megértette és tudomásul vette jogorvoslati és panasztételi lehetőségeiről szóló tájékoztatást is.

A r. törzsrőrmester jelentésben megjegyezte, hogy a szabályszegés elkövetése esetén a közigazgatási bírságról szóló tájékoztató nyomtatvány csak akkor kerül kitöltésre, amennyiben a szabályszegést elkövető személy azt elismeri. Amennyiben nem ismerte volna el nevezett személy, vagy nem egyértelműen közli ezt, úgy közigazgatási jegyzőkönyv került volna kitöltésre.

4) Az illetékes rendőri szerv megküldte az intézkedés napjára szóló szolgálat-tervezetet és eligazító lapot, amely aznapra általános gépkocsis járőrszolgálatra jelölte ki a járőrpárt a **** területére. A beszámoltató szerint aznap egy helyszíni bírságot és egy közigazgatási bírságot szabtak ki. A járőrök napi beszámolójában szerepel a panaszos és járműve EDR PRIO-n történő lekérdezése.

5) Az illetékes rendőri szerv vezetője 2016. november 14-én kelt levelében a panaszbeadványban foglaltakat kivizsgálását követően az alábbiakról tájékoztatta a BRFK Hivatalának vezetőjét.

A panaszban ismertetett tényállás körülményeinek megállapítása érdekében az intézkedés napján készült Szolgálat-tervezet és beszámoltató lapot, az intézkedő járőrpár intézkedés napján felvett napi beszámoló lapját és Kkt. lapját, valamint 2016. november 9-én és november 14-én készült jelentésüket értékelték.

Az illetékes rendőri szerv beosztottai 2016. augusztus 26-án 7 óra 30 perctől láttak el szolgálatot a 01060/58/2016. ált. számú feladat meghatározás alapján a *** területén, közterületi jelenlét fokozása érdekében. Részükre az eligazítást a kerületi rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnoka tartotta.

A szolgálati feladatuk ideje alatt a panaszossal szemben - a panaszában leírtak alapján - a fenti napon 9 óra 20 perckor a Budapest *. kerület területén a N. utcában az A. út kereszteződésénél intézkedést kezdeményeztek és közigazgatási bírságot szabtak ki az KRESZ 14. § (1) bekezdés n) pontjában foglalt megszegése miatt.

A kivizsgálás során beszerzett iratok, az intézkedő rendőrök meghallgatása, valamint a panaszos által előadottak alapján a feltett kérdésekre az alábbi alábbiak nyertek megállapítást:

2016. augusztus 26-án 9 óra 20 perckor került sor az intézkedésre, mert a járőrök észlelték, hogy a panaszos az általa vezetett *** forgalmi rendszámmal ellátott gépjárművel figyelmeztető jelzéssel ellátva, de azt nem használva behajtott a N. utca mindkét irányban behajtani tilos jelzőtáblával, illetve kivéve BM, taxi és BKK kiegészítő táblával ellátott szakaszára.

A tájékoztatás az intézkedés részletes leírásánál összegzi az előző pontban ismertetett megállapításokat, így e rész ismertetésétől a Testület eltekint.

A tájékoztatás a rendőrök jelentése alapján megállapította, hogy a panaszos az intézkedés során együttműködő magatartást tanúsított, ezért a járőrök is higgadtan intézkedtek vele szemben. A meghallgatása az intézkedés során biztosított volt: P. B. r. törzsőrmester, és M. A. r. őrmester elmondása alapján az intézkedés kulturált, nyugodt hangnemben történt, agresszivitásra és megfélemlítésre nem került sor. Indulatos viselkedésre okot adó körülmény nem volt.

Az intézkedő járőrök elmondták, hogy a panaszost teljes körű felvilágosítással látták el. Felhívták figyelmét, hogy a szabályszegés elismerésével lemond fellebbezési jogáról. Továbbá elmondták neki, hogy a Tájékoztató aláírásával a közigazgatási bírság jogerőre emelkedik, azzal szemben bírósági felülvizsgálatot kérhet, melyet a bírságot kiszabó hatóságnál kell benyújtania keresetben, 30 napon belül a jogszabálysértésre való hivatkozással a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve. Tájékoztatták továbbá arról, hogy amennyiben nem ismeri el a szabályszegést Közigazgatási Jegyzőkönyvet töltenek ki a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 20 § (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés elkövetésének észlelése miatt, és az abban rögzítettek alapján az elkövetés helye szerint illetékes rendőri szerv Közigazgatási Hatósági Osztály folytatja le a Ket. alapján, figyelemmel a 156/2009. (VII.29.) kormányrendelet bírságösszegi szabályozására.

A panasz ismeretében más releváns bizonyíték nem került feltárára. A parancsnoki kivizsgálás mellékleteként csatolták a ***. Kkt. számú helyszínen kitöltött és panaszos aláírásával ellátott Tájékoztató másolati példányát.

Az eset körülményei alapján megállapítható, hogy a feladattal érintett járőrök a panaszos által jelzett helyszínen szolgálati feladat végrehajtása céljából jogszerűen tartózkodtak.

Az elmondások a lényegi kérdés tekintetében teljesen ellentétesek egymással. Az ellentétek feloldása a parancsnoki kivizsgálás keretében nem volt lehetséges, de a panaszos elmondását cáfolja az a tény, hogy az érintett útszakasz díszburkolati pályatestén semmilyen akna fedőlap nem található, melyet a Google térkép utcakép funkciójából kinyomtatott két fénykép is igazolja, azokat a kivizsgáláshoz mellékeltek. A kivizsgálás utal rá, hogy ezen útszakasz járdarészen található a panaszos által leírt optikai kábel aknafedél, de ennek megközelítéséhez nem elengedhetetlenül fontos a gépjárművel való behajtása a díszburkolat mindkét irányból behajtani tilos jelzőtáblával védett szakaszára. A főosztályvezető véleménye szerint ezen aknafedlapok szakszerű ellenőrzése kizárólag gyalogosan lehetséges.

Az intézkedő járőrök által elmondottak alapján a közigazgatási bírság kiszabása a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 13. §-a, a Kkt. 20 § (1) bekezdés k) pontja, a KRESZ 14. § (1) bekezdés n) pontja, és a 156/2009. (VII. 29.) kormányrendelet alapján jogszerű és szakszerű volt.

A hasonló jellegű esetek jövőbeli elkerülése érdekében az illetékes vezetőjét utasította, hogy a panasz tanulságait az általa vezetett szervezeti egység személyi állománya számára a napi eligazítások keretében, a szükséges mértékben, oktatás keretében dolgozzák fel.

A panaszos által tett beadványban foglaltak kivizsgálása során megállapítást nyert, hogy az abban leírtak, és a vele szemben intézkedő P. B. r. törzsőrmester és M. A. r. őrmester által elmondottak ellentétesek egymással. Az ellentmondást a parancsnoki kivizsgálás keretén belül teljesen feloldani nem volt lehetséges.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, a VI. cikkben foglalt személyes adatok védelméhez való jogát és a II. cikkben rögzített emberi méltósághoz való alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy a panasz valamennyi részére rendelkezik-e hatáskörrel.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
 - b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V., és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A szabálysértési eljárás szabályait a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) rendelkezései tartalmazzák.

A szabályszegési eljárásban történő közigazgatási bírság kiszabásának eseteit és módját a Kkt. rendelkezései tartalmazzák. Az eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) előírásai irányadók.

A fenti hatásköri szabályokból megállapítható, hogy a rendőrség szabálysértési, illetve szabályszegési eljárását a Testület nem minősítheti, a fölött semmiféle kontrollt, felügyeletet

nem gyakorol, a szabálysértési, illetve a közigazgatási bírság mértékét nem vizsgálhatja, a bírságot nem módosíthatja, és nem törölheti el.

A Testület ebből következően nem jogosult abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszos elkövette-e azt a szabálysértést vagy szabályszegést, vagy sem, amelyeket a rendőr az intézkedés során (behajtani tilos tábla ellenére történő behajtás) felrótt neki. E körben a Testület hatáskörének hiányát állapította meg.

2) A Testület ezt követően azt vizsgálta meg, hogy a rendőrségnek keletkezett-e a panaszossal szemben intézkedési kötelezettsége.

a) A kérdés vizsgálata során a Testület az alábbi jogszabályi előírásokat vette figyelembe.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy

b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A KRESZ 14. § (1) bekezdés n) pontja kimondja, hogy „Mindkét irányból behajtani tilos” (40. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra mindkét irányból tilos behajtani”.

A Kkt. 20. § (1) bekezdése rögzíti azon közlekedési szabályok körét, amelyek megsértése esetén az előírás megsértője közigazgatási eljárás keretében bírság fizetésére kötelezhető. Eszerint többek között a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”), a biztonsági öv használatára, a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék jelzéseire, a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”), a vasúti átjárón való áthaladásra, a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra, az autópálya leálló sávjának igénybevételére vonatkozó előírások megsértői. [k) pont]

A bírságolással kapcsolatos eljárás lefolytatására - a (11) bekezdésben meghatározott ellenőrzési jogosultsághoz igazodóan - a közlekedési hatóság, a rendőrség, a vámhatóság, a katasztrófavédelmi hatóság és a munkaügyi hatóság és a közterület-felügyelet (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) jogosult. [20. § (2) bekezdés]

Az (1) bekezdés k) pontban foglalt esetben 10 000 forinttól 300 000 forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabandó bírságok, valamint több jogsértő cselekmény vagy mulasztás esetén az ugyanabban az eljárásban kiszabható bírság maximális összegét külön jogszabály állapítja meg. Nincs helye bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta két év eltelt (elévülés). [20. § (4) bekezdés]

A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha a 20. § (1) bekezdés k) pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen megállapítást nyer, a hatóság eljáró tagja határozathozatal nélkül szabja ki a bírságot és döntését közli az elkövetővel. Ha az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell. [20. § (4a) bekezdés]

A közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. r.) 12. § szerint a Kkt. 20. § (1) bekezdés k) pontjához kapcsolódóan – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a 11/A.-11/F. mellékletben meghatározott összegű bírságot köteles fizetni az, aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendeletben foglalt, a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”), a biztonsági öv használatára, a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék jelzéseire, a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”), a vasúti átjárón való áthaladásra, a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra és az autópálya leálló sávjának igénybevételére vonatkozóan a 11/A–11/F. mellékletben meghatározott valamely rendelkezést megsérti. A bírságot – a 11/A.-11/F. mellékletben meghatározottak szerint – a bírságot kiszabó döntés jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül kell befizetni.

A Korm. rendelet 11/F. melléklete szerint a KRESZ 13. (1) bekezdés g), g/1., i), i/1. pont, 14. § (1) bekezdés n), z) pont– behajtás tilalmára vonatkozó kötelezettség – megszegését 30.000 Ft pénzbírsággal szankcionálja.

b) A fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és

ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

Az intézkedést foganatosító járőrök jelentéseikben előadták, hogy a szabályszerű megállítást követően napszaknak megfelelően köszöntek, közölték nevüket, rendfokozatukat, jelvéyszámukat és a megállítást okát, és elkérték a gépjárművezető jármű- és menetokmányait. A panaszos az elkövetett szabályszegést nem vitatta, ezért az elkövetett szabályszegésért részére egy 30 000 forintos közigazgatási bírságot szabtak ki, melyet elfogadott. A priorálást követően részére a szükséges tájékoztatást, és panasztételi felvilágosítást megadták. A panaszos a Tájékoztatót és annak ügyféli nyilatkozási részét aláírásával ellátta, annak egy példányát és a postai befizetőlapot részére átadták. Az intézkedés végeztével iratait visszaadták, elköszöntek egymástól, majd a panaszos távozott a helyszínről.

A panaszosi és a rendőri előadás megegyezik abban, hogy azért vonták intézkedés alá, mert mindkét irányból behajtani tilos tábla hatálya ellenére gépkocsijával az adott útszakaszra hajtott. A felek előadásai abban is egyeznek, hogy ennek okául a panaszos a munkavégezését jelölte meg, az eltérés a megkülönböztető jelzés használatára vonatkozott.

A Testület a körülmények ismeretében megállapította, hogy a rendőri intézkedéshez a fentebb említett Rtv. 44. § kellő jogalapot biztosított, hiszen azt egyik fél sem vitatta, hogy a panaszos gépkocsival a közúti közlekedésben vett részt.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben és vonták a panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga. Ugyanakkor a Testület ismételten leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszos magatartásával megvalósította-e a KRESZ szabályainak megsértését.

c) A panaszos kifogásolta, hogy az intézkedés során nem tájékoztatták megfelelően arról, hogy ha aláírja a papírt, azzal elismeri a szabályszegést és lemond fellebbezési jogáról.

A Kkt. 20.§ (4a) bekezdése szerint „A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha az (1) bekezdés a), b), k) vagy m) pontjában, illetve a (11) bekezdés c) pontja szerinti ellenőrzés során az (1) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen megállapítást nyer, a hatóság eljáró tagja határozathozatal nélkül szabja ki a bírságot és döntését közli az elkövetővel. *Ha az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell.*

(4b) A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha az (1) bekezdés *kg*) pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen nem válik ismertté és a szabályszegést a külön jogszabályban meghatározott technikai eszközzel nem rögzítették, a (4) bekezdésben meghatározott bírságot a gépjármű forgalmi rendszáma alapján megállapított üzemben tartóval szemben kell kiszabni. Ilyenkor az üzemben tartó címére kell a kiszabott összeget tartalmazó csekkszelvényt megküldeni.

(4c) Ha a gépjármű üzemben tartója a (4b) bekezdés alapján kiszabott közigazgatási bírságot nem veszi tudomásul, a közigazgatási hatósági eljárást az egyébként irányadó rendelkezések szerint kell lefolytatni. Így kell eljárni akkor is, ha a gépjármű üzemben tartójának megküldött csekkszelvényen vagy banki átutalással a közigazgatási bírságot harminc napon belül nem fizetik meg.”

A rendőr, tehát amikor az intézkedés alá vont személy elismeri a jogsértést, akkor köteles részére tájékoztatót átadni az eljárásról és az elismerő nyilatkozat joghatásairól, amely tájékoztató magába foglalja a panaszos azon nyilatkozatát, hogy a tájékoztatót megértette és ennek tudatában ismeri el a szabályszegést.

Amennyiben az intézkedés alá vont nem ismeri el a szabályszegést, akkor a rendőrnek jegyzőkönyvet kell felvennie, amely az eset leírása mellett a panaszos azon nyilatkozatát is tartalmazza, hogy nem ismeri el a szabályszegést.

A panaszos állításaival ellentétben a rendőrségi iratok szerint az intézkedő járőrök a panaszost teljes körű felvilágosítással látták el. Felhívták figyelmét, hogy a szabályszegés elismerésével lemond fellebbezési jogáról. Továbbá elmondták neki, hogy a Tájékoztató aláírásával a közigazgatási bírság jogerőre emelkedik, azzal szemben bírósági felülvizsgálatot kérhet, melyet a bírságot kiszabó hatóságnál kell benyújtania keresetben, 30 napon belül a jogszabálysértésre való hivatkozással a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve. Tájékoztatták továbbá arról, hogy amennyiben nem ismeri el a szabályszegést Közigazgatási Jegyzőkönyvet töltenek ki Kkt. 20 § (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés elkövetésének észlelése miatt, és az abban rögzítettek alapján az elkövetés helye szerint illetékes rendőri szerv Közigazgatási Hatósági Osztály folytatja le Ket. alapján, figyelemmel a 156/2009. (VII.29.) kormányrendelet bírságösszege szabályozására.

A panaszosi állításokkal szemben a rendőri jelentésből az tűnt ki, hogy a panaszos elismerte a szabálysértést, részére a felvilágosítást teljes körűen megadták.

Jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel, így az iratokkal kapcsolatos eseménysor nem rekonstruálható.

Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

3) A panaszos kifogásolta a rendőr által tanúsított hangnemet, elmondása szerint a rendőr fenyegetően, agresszívan lépett fel vele szemben.

A Testület a panasz e része kapcsán emlékeztet az Rtv. alapelvi szintű rendelkezésére, [2. § (1) bekezdésére, amely vizsgálatának alapját képezte.

Ez a rendelkezés ugyan kívül esik az Rtv. 92. § (1) bekezdésében megjelölt, az Rtv. IV., V. és VI. fejezetén, ugyanakkor azokat a Testület az eljárása során minden esetben figyelembe veszi, és értékeli. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Testület gyakorlata és korábbi megállapításai szerint ez a jogszabályhely olyan kötelezettséget ró a rendőrségre, miszerint az intézkedő rendőröknek a fennálló pozitív, tehát alapjogvédelmi kötelezettségen túl, tartózkodniuk kell minden olyan magatartástól és cselekménytől, mely az Rtv. 15. §-ának összevetésében is – az intézkedéssel szükségesen vagy elkerülhetetlenül együtt járó jogkorlátozás mértékén túl – indokolatlan vagy szükségtelen, vagy akár túlzott jogsérelmet okoz az intézkedés alá vont állampolgárok alapvető jogaiban, így különösen emberi méltóságukban. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható, a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, 2007. július 4-én, Budapesten kelt közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a rendőrök által követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg a tv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.” Az országos rendőrfőkapitány 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában ezzel a megközelítéssel egyetértett, és azt is kimondta, hogy még az intézkedés alá vontak „provokatív, durva, sértő magatartása sem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

A rendőrségi iratok szerint a panaszos az intézkedés során együttműködő magatartást tanúsított, ezért a járőrök is higgadtan intézkedtek vele szemben. A meghallgatása az intézkedés során biztosított volt. P. B. r. törzsőrmester, és M. A. r. őrmester elmondása alapján az intézkedés kulturált, nyugodt hangnemben történt, agresszivitásra és megfélemlítésre nem került sor, indulatos viselkedésre okot adó körülmény nem volt.

Jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem volt feloldható a rendőrök által alkalmazott hangnem és bánásmód tekintetében.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

V.

A Testület a rendelkezésre álló iratok alapján az ügy gondos mérlegelése alapján arra a megállapításra jutott, hogy az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben és vonták a panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga. A Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható, a felvilágosításra vonatkozó kifogás kapcsán. A Testület szintén az egymásnak ellentmondó nyilatkozatok miatt nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93 § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2017. február 16.

Dr. Lukács Tamás
elnök, testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag